

LASTENSUOJELUN
KEHITTÄMISYHTEISÖ

PESÄPUU RY

Vuosikertomus 2025

24.3.2026

Hyvä lapsuus kantaa läpi elämän

Valtiontalouden tasapainottamiseksi tehdyiltä leikkauksilta ei tunnu säästyvän kukaan tai mikään. Järjestöjen rahoitusta on leikattu kaksi kertaa, kolmatta leikkuria odotellaan. Pahimmalta järjestötoiminnan alasajolta ja järjestöjen lakkautuksilta on vielä välttytty, kun leikkauksista valtaosa on kohdistunut STEA:n C-kehittämisyhteisöihin. Samaan aikaan järjestöt ovat tehneet lukuisia toimia kustannusrakenteen keventämiseksi mm. karsimalla päällekkäisyyksiä, supistamalla toimitiloja, sopimalla työnjaosta ja vähentämällä henkilökuntaa. Järjestöille ominaiset innovaatiot, vertaistuki ja ennaltaehkäisevät toiminnat uhkaavat jäädä hyvinvoinnin historiaan. Huolikerroin lasten hyvinvoinnista ja lastensuojelusta kasvaa, kun järjestöjen lisäksi palveluiden järjestämisestä vastaavien hyvinvointialueiden palveluita supistetaan ennaltaehkäiseviä palveluita ja kustannuksia karsimalla.

Sijaishuollossa asuvien lasten määrä ei ole merkittävästi laskenut. Painopiste lastensuojelun palveluissa tulee pysymään sijaishuollossa, mikä puolestaan tulee kasvattamaan myös kustannuksia. Tämä kaikki tapahtuu tietoisena siitä tosiseikasta, että hyvä lapsuus kumuloituu läpi elämän niin ihmisen hyvinvointina kuin yhteiskunnan kestävytenäkin.

Hallitusohjelman mukaisesti lastensuojelulain uudistamistyötä jatkettiin myös vuonna 2025. Kokonaisuudistusta joudutaan vielä odottamaan, mutta uudistusesityksistä etenivät suljetun laitostyöyksikön perustaminen vaikeasti väkivallalla oireileville nuorille sekä hatkaamisen ehkäiseminen, ja siinä erityisesti toimijoiden valtuuksien selkiyttäminen ja lisääminen. Lisäksi eduskunnan käsittelyyn tulee myös joitakin pienempiä uudistuksia.

Pesäpuun kehittämistoiminta jatkui toimintavuotena vilkkaana, kun kaikkiaan viittä kehittämishanketta juurrutettiin ja ne tuottivat lukuisia toiminnallisia välineitä ja oppaita lastensuojelun toimijoille ja kentälle viimeisenä toimintavuotenaan. Kehittämishankkeista maaliin saatiin Hatkassa – sijaishuoltopaikasta luvatta poistuminen ja sinne palaamatta jättäminen, Hyvä tulo sijaishuoltoon, Vertaisuus ilman väkivaltaa, Perheen tukena – perhetyö lapsi- ja perhesosiaalityössä (PETU) sekä Pikku-Tiikerit. Pesäpuun asiantuntijat ovat osallistuneet useisiin kansallisiin työryhmiin ja kehittämishankkeiden ohjausryhmiin. Pesäpuu on koordinoinut Salapoliisipoliisitoiminnan ystäväverkostoa, Sisukas-verkostoa ja perhehoidon yhteistyöverkostoja sekä antanut lausuntoja mm. lastensuojelulain uudistamiseen liittyen.

Uusina kehittämishankkeina toimintavuotena haettiin huumekuolemien ehkäisyyn tarkoitettua hanketta (STEA), Child Voice -hanketta (CERV/ESR) sekä Ihmisen kokoinen työ -hanketta (ESR). Näihin ei saatu rahoitusta. Alli Paasikiven Säätiöltä saatiin kehittämisrahoitus elämäntarinatyöskentelyn toiminnallisen välineen kehittämiseen.

Muiden kuin STEA-rahoitteisten kehittämishankkeiden haasteena on ollut 20 prosentin omavastuuosuuden kattaminen järjestön rahoituksesta. Siksi se on hyvin rajallinen rahoitusvaihtoehto järjestöille, kun myös kehittämiskumppaneiden maksuvalmius on heikkoa. Pesäpuun vahvojen sijais- ja jälkihuollon toimintojen lisäksi Perheen tukena – perhetyö lapsi- ja perhesosiaalityössä (PETU) -hanke avasi mahdollisuuksia avohuollon toiminnan kehittämiseen ja

24.3.2026

kanssatutkijuuteen. Yhteistyö yliopistojen kanssa tiivistyi, ja haimme useita kehittämishankkeita yliopistojen kanssa. Myönteisen rahoituspäätöksen sai Vastuut lastensuojelussa (VALA) -hanke. Pesäpuu toimii osatoteuttajana Jyväskylän yliopiston hallinnoimassa hankkeessa vuosina 2026–2027.

Helmikuussa vietettiin seitsemättä kertaa Pesäpuun koordinoimaa sijaishuollon juhlapäivä Care Day'ta. Juhlapäivä on ollut tärkeä toimintamuoto sijaishuollossa asuviin lapsiin ja nuoriin liittyvän leiman poistamiseksi.

Valtakunnallisten lastensuojelun perhehoidon päivien suunnittelua jatkettiin. Helmikuussa 2026 Seinäjoki Areenalle odotetaan noin 300 perhehoidon toimijaa teemalla ”Onhan perhehoitoa huomennakin”.

Pesäpuun tunnettuus on toimintavuotena edelleen kasvanut ja palaute kehittämistyöstä on ollut kiittävää.

Pesäpuun 27. toimintavuosi on ollut henkilöstömäärän, kehittämishankkeiden ja talouden mittareilla kaikkien aikojen laajin. Henkilöstön työhyvinvoinnin turvaaminen on ollut tärkeä edellytys vaikuttavalle kehittämistyölle ja jaksamiselle vaativassa kehittämistyössä.

Kiitos Pesäpuun vahvasta kehittämispanoksesta Suomen lastensuojelussa kuuluu Pesäpuun innokkaille ja osaaville työntekijöille, sitoutuneille hallituksen jäsenille, kehittämistyössä auttaneille lapsille ja nuorille, pitkäjänteisille rahoittajille sekä sitoutuneille kehittämiskumppaneille.

24.3.2026

Sisällys

Hyvä lapsuus kantaa läpi elämän.....	2
Perhehoidon kehittäminen ja tunnetyöskentely sijaishuollossa	5
PRIDE-valmentajakoulutus, valmennuksen kehittäminen ja valmentajien tuki sekä Sijaishoitajien valmentajien koulutus (oman toiminnan tuotoille tehtävä työ)	5
Nuorille parasta perhehoitoa Pirkanmaalla (NUPPE)	6
Sisukas – sijoitettu lapsi varhaiskasvatuksessa ja koulussa	6
Perheen tukena – perhetyö lapsi- ja perhesosiaalityössä (PETU-hanke).....	7
Lasten osallisuus ja kokemusasiantuntijuus	8
Pikku-Tiikerit.....	8
Kirahvityö ja Salapoliisitoiminta	9
Nuorten osallisuus ja kokemusasiantuntijuus.....	9
Nuorten Turvasatama	10
Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa (SOILA) -koordinaatiohanke.....	11
Turvallinen sijaishuolto	12
Hatkassa – sijaishuoltopaikasta luvatta poistuminen ja sinne palaamatta jättäminen -hanke.....	12
Hyvä tulo sijaishuoltoon	12
Vertaisuus ilman väkivaltaa (ViV) -hanke	13
Viestintä, markkinointi, varainhankinta	14
Kumppanuudet, vaikuttaminen ja kansainvälinen toiminta.....	16
Henkilöstö, talous ja toiminta lukuina	16

24.3.2026

PERHEHOIDON KEHITTÄMINEN JA TUNNETYÖSKENTELY SIJAISHUOLLOSSA

Tiimi kehitti traumatietoista tunnetyöskentelyä sijaishuollon arkeen yhdessä sijaishuollon työntekijöiden ja perhehoitajien kanssa. Kehittäjäryhmissä tutkittiin mentalisaatiokykyä edistäviä ja estäviä tekijöitä, joista tehtiin yhteenveto. Tunnetyöskentelyn ohjaajakoulutus järjestettiin tilauskoulutuksena Perhehoitokumppaneiden työntekijöille Tampereella, SOS-Lapsikylän työntekijöille Kuopiossa ja avoimena koulutuksena Helsingissä. Tunnetyöskentelyn ohjaajille järjestettiin työkokous. Yhteistyössä Nuorten Turvasataman kanssa valmistui Nuorten kokemuksia ja ajatuksia kiintymyskeskeisestä vuorovaikutuksesta -julkaisu, joka toimii puheeksi oton välineenä nuorten kanssa.

Läheissijasivanhemmuuden alkuun liittyviä erityiskysymyksiä on tunnistettu alkuvaiheen tuessa. Kehittämisyhteistyötä tehtiin Kanta-Hämeen, Satakunnan ja Vantaa–Keravan hyvinvointialueiden kanssa. Länsi-Uudenmaan perhehoidon työntekijöille järjestettiin Lapsen läheiset perhehoitajina – tukea valmennukseen ja arviointiin -koulutus. Syksyllä toteutettiin kysely läheissijasivanhemmille valmennuksesta ja alkuvaiheen tuesta. Työkokouksessa, joka järjestettiin yhteistyössä Perhehoitoliiton ja THL:n kanssa, kerrottiin kyselyn tuloksista.

Toimintavuonna koottiin yhteen perhehoidon toimijoita. Yhteistyöverkoston kautta tieto, hyvät käytännöt ja kokemukset leviävät valtakunnallisesti. Alkuvuonna järjestettiin yhteistyössä Pelastakaa Lasten ja Perhehoitoliiton kanssa Lastensuojelun perhehoidon alueelliset asiantuntijatapaamiset Pohjois-, Väli- ja Etelä-Suomessa. Teemana oli Muutoskykyisyys, jatkuvuus ja toivo: Mitä on resilienssi perhehoidossa? Tapahtumiin osallistui yhteensä 138 asiantuntijaa.

Tiimi oli mukana THL:n, Lastensuojelun Keskusliiton ja Perhehoitoliiton kanssa järjestämässä valtakunnallista Miten lastensuojelun perhehoidon laatuun ja määrään voidaan vaikuttaa? -webinaaria. Perhehoidon kansallinen kehittäminen jatkui toimintavuonna näiden toimijoiden kesken. Hyvil Oy:n ja Perhehoitoliiton kanssa järjestettiin webinaari perhehoidon määrän ja laadun lisäämisestä.

Tiimin jäseniä osallistui Lastensuojelun Keskusliiton LOS-toimikuntaan, syksyn lastensuojelupäivien perhehoidon alaseminaarin suunnitteluun ja vihreiden puheenjohtajan järjestämään keskusteluun perhehoidosta. Perhehoidon palveluntuottajien pyöreä pöytä kokoontui kaksi kertaa toimintavuoden aikana.

PRIDE-valmentajakoulutus, valmennuksen kehittäminen ja valmentajien tuki sekä Sijaishoitajien valmentajien koulutus (oman toiminnan tuotoille tehtävä työ)

Toimintavuonna päättyi yksi 12 päivän mittainen PRIDE-valmentajakoulutus ja alkoi toinen. Osallistujia oli yhteensä 26.

Pesäpuun perhehoidon kehittämisen tiimin PRIDE-asiantuntijat ovat PRIDE-valmentajien käytettävissä konsultaatiota ja reflektiota varten valmennukseen liittyvissä kysymyksissä. PRIDE-valmentajien Facebook-ryhmään on liittynyt kirjoitushetkellä 238 valmentajaa.

24.3.2026

Toimintavuonna julkaistiin ”Mitä harkinta tarkoittaa? – Harkinnasta PRIDE-valmennuksessa” - blogikirjoitus Pesäpuun blogissa. Tiimi osallistui Ajoissa kotiin -kampanjan webinaarin suunnitteluun ja toteutukseen.

PRIDE-valmentajien työkokoukseen osallistui 60 valmentajaa. PRIDE-toimikunta kokoontui kaksi kertaa.

Sijaissisaruus-oppaat lapsille ja nuorille julkaistiin ruotsiksi.

Toimintavuonna järjestettiin kaksi koulutuspäivää sijaishoitajien valmentajille. Osallistujia oli yhteensä 29. Toisena kouluttajana toimi sijaishoitaja.

Nuorille parasta perhehoitoa Pirkanmaalla (NUPPE)

Pirkanmaan hyvinvointialueella käynnistyi toimintavuoden puolivälissä uusi perhehoidon kehittämishanke NUPPE eli Nuorille parasta perhehoitoa Pirkanmaalla. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa erityisesti 12–17-vuotiaiden nuorten vaativamman tason perhehoitoa ja kehittää sen tukirakenteita.

Pesäpuu osallistuu hankkeeseen kehittämällä täydennyskoulutusmallin nuorten perhehoitajille. Hankkeen aloitustapahtuma järjestettiin elokuun lopussa, ja siihen osallistui yhteensä 103 perhehoidon parissa toimivaa perhehoitajaa ja työntekijää.

Tiimi piti tilaisuudessa puheenvuoron ”Sitoutua lapseen ja edistää ennakoitavuutta ja jatkuvuutta lapsen elämässä - Mitä sijaisvanhemman valmius tarkoittaa nuorisoikäisen perhehoidossa?”.

Toimintavuoden loppupuoliskolla on kartoitettu perhehoitajien täydennyskoulutustarpeita kehittäjäryhmissä sekä paneutumalla Pirkanmaan perhehoitajille toteutettuun kyselyyn.

Sisukas – sijoitettu lapsi varhaiskasvatuksessa ja koulussa

Sisukas-toiminta tähtää sijaishuollossa asuvien lasten ja nuorten varhaiskasvatukseen, koulunkäynnin sekä psyykkisen hyvinvoinnin tukemiseen. Sisukas-mallia juurrutetaan valtakunnallisesti yhteisövaikuttamisen keinoin.

Johto sitoutettiin ja monialaiset toimijat valmennettiin kolmen koulutuspäivän mittaisen Sisukas-verkkokoulutusprosessin avulla. Valtakunnallinen Koulua elämää varten! -webinaari päätti yhteisen prosessin keväällä. Hyvinvointialueilla järjestettiin kaksi avainhenkilöinfoa. Lisäksi jatkettiin Sisukas-toiminnan käynnistämisen tukemista Varsinais-Suomessa sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueilla.

Sisukas-toimintamalli on vakiintunut 14 kuntaan kuudelle hyvinvointialueelle. Sisukas-toiminnassa oli toimintavuonna mukana 556 oppilasta. Kuntien Sisukas-tiimien 37-henkinen verkosto kokoontui vertaisoppimaan vuoden aikana neljästi (kahdesti etäyhteyksin ja kahdesti kasvokkain). Tapaamiset ovat olleet kohtaamispaikkoja kokemuksille, ideoille ja oivalluksille verkoston

24.3.2026

toiveiden mukaisesti. Lisäksi pysähdyttiin Sisukas-nuorten kokemusten ja oppimisen tuen uudistuksen äärelle. Sisukas-tiimeille järjestettiin mentorointia.

Kokemustaustainen asiantuntija kokosi Sisukas-oppilaiden kokemuksia ja näkemyksiä strukturoiduilla vertaishaastatteluilla sekä Nuorten Turvasataman kanssa järjestetyssä työpajassa. Nuorten ajatukset koottiin yhteiseen raporttiin kehittämisen tueksi.

Sisukas-toiminnan vaikuttavuutta selvitettiin palautekyselyin kuntien sidosryhmille. Tiimit tilastoivat omaa toimintaansa ja antoivat palautetta Pesäpuun koordinoinnista. Visuaalista ilmettä uudistettiin. Sisukas-materiaalien päivittäminen aloitettiin.

Viiden koulutuskerran Pikku Sisukas -verkkokoulutusprosessi järjestettiin 50 varhaiskasvatuskäisten parissa työskentelevälle toimintavuoden loppupuoliskolla. Pikku Sisukas -malli on käytössä kuudessa kaupungissa.

Lasten ja nuorten mielen hyvinvointia edistettiin kouluttamalla 494 ammattilaista Älyä tunteet -menetelmän käyttöön. Yhteensä järjestettiin neljä koulutusta kasvokkain tai verkossa.

Sijaishuollon juhlapäivä Care Day'n viikolla tarjottiin aamunavaus- sekä verkko-oppituntimateriaali myönteisen lastensuojelutietoisuuden lisäämiseksi ala- ja yläkouluille. Toimintoihin osallistui yhteensä 1433 oppilasta.

Tutkimusyhteistyötä jatkettiin yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa opinnäytteiden muodossa. Lisäksi aloitettiin yhteistyö Turun yliopiston kanssa oppituntimateriaalien äärellä (kansainvälinen Lastensuojelutietoisuus koulussa -tutkimus vuosina 2026–28) sekä jatkettiin keskustelua tutkimushankkeesta ja rahoitushauista.

Perheen tukena – perhetyö lapsi- ja perhesosiaalityössä (PETU-hanke)

Pesäpuu ry oli osatoteuttajana Jyväskylän yliopiston hallinnoimassa Perheen tukena – perhetyö lapsi- ja perhesosiaalityössä (PETU) -hankkeessa. Hankkeessa tarkasteltiin perhetyötä lapsi- ja perhesosiaalityön tukimuotona. Hankkeessa tuotettiin valtakunnallista perustietoa perhetyöstä palveluna. Pesäpuun osuus tutkimushankkeessa alkoi elokuussa 2024.

Toimintavuoden alussa jatkettiin tutkimusaineiston keräämistä. Hankkeessa tutkittiin perhetyötä lasten ja nuorten relationaalisen toimijuuden näkökulmasta haastatteleamalla perhetyökokemuksen omaavia lapsia ja nuoria työpajoissa. Työpajat toteutettiin yhteistyössä Jyväskylän yliopiston tutkijoiden kanssa.

Työpajojen jälkeen alkoi aineiston analyysi, jonka pohjalta kirjoitettiin kolme tutkimusartikkelia. Pesäpuun kanssatutkijat olivat mukana kirjoitusprosessissa. Perhetyön asiakaslasten relationaalisen toimijuuden tutkimisen lisäksi hankkeessa tutkittiin kanssatutkijuuden metodologiaa yhdessä ammattitutkijoiden kanssa.

24.3.2026

Analyysivaiheen yhteydessä aloitettiin työvälineen kehittäminen perhetyön asiakaslapsille. Työväline julkaistiin toimintavuoden loppupuoliskolla.

Pesäpuun osuus hankkeesta päättyi toimintavuoden loppupuolella.

LASTEN OSALLISUUS JA KOKEMUSASiantuntijuus

Pikku-Tiikerit

Vauvojen ja taaperoiden oikeudet ja osallisuus sijaishuollossa (Pikku-Tiikerit-hanke) on edistänyt lapsilähtöistä työskentelyä sijaishuollossa. Hankkeen viimeisellä toimintakaudella painopisteenä olivat vaikuttamistyö sekä kehitettyjen työvälineiden viimeistely ja niiden käyttöönoton tukeminen.

Hankkeen tuotoksilla pyritään tuomaan vauvojen ja taaperoiden kokemusmaailma näkyväksi sijaishuollon eri vaiheissa ja vahvistamaan heidän ääntään, jotta sijaishuollossa voidaan toimia entistä paremmin vauva- ja taaperolähtöisesti.

Toimintavuoden vaikuttamistyö oli monipuolista. Vuoden aikana valmistui useita materiaaleja, kuten podcast-sarja ja opas, ja lisäksi järjestettiin lukuisia puheenvuoroja ja tapaamisia eri sidosryhmien kanssa. Hankkeen työntekijät vierailivat useissa oppilaitoksissa luennoimassa vauva- ja taaperolähtöisestä sijaishuollosta sekä pitämässä puheenvuoroja muun muassa Ensi- ja turvakotien liiton vaativan vauvatyön päivillä ja Sylistä syliin -lasten oikeuksien seminaarissa. Lisäksi tavattiin hyvinvointialueiden työryhmiä ja esiteltiin hankkeessa kehitettyjä työvälineitä.

Kehittämiskumppaneille järjestettiin pilottikoulutus, jonka pohjalta rakennettiin kaikille avoin koulutus ja toteutettiin se toimintavuoden loppupuoliskolla. Hanke tuotti materiaalia myös lastensuojelupäivien kokemuskлубille.

Vuoteen sisältyi useita keskeisiä sidosryhmätapaamisia. Työntekijät tapasivat muun muassa lapsiasiavaltuutetun, joka piti puheenvuoron hankkeen päätöswebinaarissa. Lisäksi tavattiin eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian esittelijäneuvos Tapio Rätty, joka huomioi vauva- ja taaperoerityisyyden parhaillaan tekeillä olevassa kirjassaan.

Yhteistyö hankkeen kumppanien kanssa jatkui tiiviinä myös hankkeen viimeisenä toimintakautena. Keskeisinä kumppaneina olivat Helsingin kaupungin Varpu-tiimi ja vastaanottoperhehoito, Kanta-Hämeen, Etelä-Savon ja Vantaa–Keravan hyvinvointialueet, Perhehoitoliitto, Ensi- ja turvakotien liitto sekä Tampereen yliopisto. Tampereen yliopiston edustaja, emeritaprofessori Tarja Pösö, toteutti hankkeeseen liittyvää tutkimusta, jonka pohjalta valmistui myös tieteellinen artikkeli.

Hankkeen päätösseminaari pidettiin webinaarina, jossa puhumassa oli Elina Pekkarisen lisäksi Tarja Pösö sekä alan ammattilaisia eri rooleista käsin, perhehoitajia sekä kokemusasiantuntijoita. Hankkeen tuotokset olivat Kaikki rakastavat Pikku-Tiikeriä – kuvakirja sijaishuollon pienimmille, Pikku-Tiikerin leikkilaulu ja Pikku-Tiikerin tuutulaulu, Vauvalähtöinen tuettu tai valvottu

24.3.2026

tapaaminen -prosessimalli vauvan tarpeista lähtevään tapaamisten suunnitteluun, Lapsen tarpeet ja aikataulut -työväline, Elämänpolkuni-materiaali, Pikku-Tiikerin vuorovaikutuskortit, Vauva- ja taaperolähtöinen sijaishuolto -opas sekä Pienet suuret tarinat -podcast-sarja.

Kirahvityö ja Salapoliisitoiminta

Kirahvityön ja Salapoliisitoiminnan tavoitteena on vahvistaa 3–12-vuotiaiden lasten osallisuutta lastensuojelussa ja ottaa lapset mukaan lastensuojelun kehittämiseen ja vaikuttamistoimintaan. Tavoitteen saavuttamiseksi tehtiin toimintavuonna laajasti yhteistyötä eri kumppanien kanssa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella toteutettiin Salapoliisiprosessi teemalla lapsen hyvä tulo sijaishuoltoon. Prosessiin kuului työntekijöiden kouluttamista, lasten kanssa pidetty Salapoliisipäivä, kehittämistilaisuus työntekijöille sekä lasten ajatusten pohjalta tuotetut Salapoliisiuutiset. Lisäksi lapsia tavattiin Länsi-Uudenmaan ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueille kuullen lasten ajatuksia hyvästä huolenpidosta.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella toteutettiin vuoden kestänyt lasten ja nuorten kanssa työskentelyn kehittämisprosessi sosiaalityöntekijöiden kanssa, joka saatiin päätökseen toimintavuoden aikana.

Helsingin kaupungin palvelutarpeen sosiaalityöntekijöiden kanssa työstiin työmonistetta lastensuojeluilmoituksen käsittelyn tueksi lasten kanssa. Monistetta pilotoitiin lasten kanssa. Salapoliisitoiminnan laaja ystäväverkosto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Vuoden suururakkana oli Salapoliisitoiminnan oppaan uudistamistyö. Oppaaseen koottiin toiminnan reilun 10 vuoden aikana kootut opit ja runsaasti käytännön vinkkejä lasten kanssa työskentelyyn. Jotta lapsia kuultaisiin – Salapoliisitoiminnan opas lasten osallisuuden vahvistamiseen lastensuojelussa ja sen kehittämisessä -opas julkaistiin toimintavuoden loppupuoliskolla.

Lisäksi työhön liittyi Salapoliisitoiminnan konsultaatioita, kouluttamista, erilaisia puheenvuoroja sekä osallistumista THL:n kansallisen kehittäjäverkoston työskentelyyn ja Pelastakaa Lapset ry:n koordinoimaan lasten osallisuuden asiantuntijaverkoston.

NUORTEN OSALLISUUS JA KOKEMUSASiantuntijuus

Kehittäjäryhmän toiminnassa tapahtui toimintavuonna työntekijämuutoksia. Ryhmä kokoontui säännöllisesti ja kehitti Muutosvoimaa-koulutusta yhdessä koko tiimin kanssa. Nuoret ottivat aktiivisesti osaa erilaisiin kehittämispyyntöihin saaden Pesäpuusta tukea kokemusasiantuntijuutensa vahvistamiseen.

Yhteistyötä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa lisättiin, ja kehittäjäryhmäläiset osallistuivat aktiivisesti NUPPE-hankkeen kehittämistyöhön. Kehittäjäryhmälle järjestettiin elämäntarinatyöpaja yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa, ja osa nuorista osallistui yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa laadittuun kokemusasiantuntijavalmennukseen.

24.3.2026

Valtion koulukotien kanssa aloitettiin yhteinen Muutosvoimaa-prosessi, jonka tarkoituksena on lisätä nuorten osallisuutta koulukodeilla kehittäjäryhmän muodossa. Henkilökunnan koulutus, nuorten foorumin tuotokset ja ammattilaisten työpajojen sisällöt kulkivat kehittäjäryhmän aiheina. Vuoropuhelu eri toimijoiden välillä oli kiinnostavaa.

Voima Vaikuttaa! -verkoston kokoontuminen Tampereella toimintavuoden alkupuoliskolla oli jälleen toivottu ja pidetty tapahtuma. Toteutuksessa oli mukana myös Lastensuojelun Keskusliitto.

Vertaisarvioinnin yhteistyö Tampereen yliopiston kanssa jatkui. Uusi kehittämiskumppani oli LAB University of Applied Sciences. Yhdessä Sankarit-ryhmän kanssa kehitettiin Yhteiskehittämisen juurilla -valmennus Valtti-Startin osaksi. Valtti-foorumin rakenteiden osalta tehtiin kehittämiskokeiluja Pirkanmaan hyvinvointialueen lastensuojeluyksiköiden kanssa ja sovittiin uudesta yhteistyöstä Jyväskylän yliopiston kanssa seuraavalle toimintavuodelle.

Yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa järjestettiin webinaari Kokemustieto tehokkaan päätöksenteon mahdollistajana, ja siinä VALTTI-vertaisarviointi pääsi esille myönteisenä toimintamuotona. VALTTIA markkinoitiin Valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä. Lisäksi Nuoren päihdetyökirjasta lastensuojeluun pidettiin puheenvuoro Nuorisopäihdepsykiatria- ja lastensuojelupäivillä.

Nuorten Turvasatama

Nuorten Turvasatama -yhteisössä jatkettiin toimintavuonna vakiintunutta digitaalista toimintaa Discord-palvelimella, Instagramissa ja TikTokissa. Pesäpuu ry:n, Auta Lasta ry:n Vetuointi-toiminnan ja Osallisuuden aika ry:n yhteinen toiminto on suunnattu 13–29-vuotiaille nuorille, joilla on kokemusta lastensuojelusta. Toimintaa kehitettiin ja toteutettiin yhdessä nuorten sekä noin kymmenen eri yhteistyökumppanin kanssa.

Toimintavuonna keskeisessä roolissa oli Nuorten Turvasataman Discord-yhteisö sekä suora, kohtaava työ nuorten parissa eri digialustoilla. Yhteisö oli auki 24/7, ja siellä järjestettiin ohjattua toimintaa yhdestä kolmeen iltaan viikossa yhdessä nuorten sekä yhteistyökumppaneiden ja vieraiden kanssa.

Nuorille järjestettiin kehittämis- ja vaikuttamistyöpajoja esimerkiksi Pesäpuun osatoteuttaman PETU-hankkeen ja Sisukas-toiminnan kanssa. Nuoret osallistuivat myös Minna Minkkisen pro gradu -tutkielman työstämiseen kanssatutkijoina. Nuoret olivat mukana myös muissa kehittämistyöpajoissa, joista syntyneitä tuotoksia, kuten Neuroystävällisen aikuisen huoneentaulu, on ollut jaossa Valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä sekä ladattavissa Pesäpuun verkkokaupasta.

Toimintakautena nuoret otettiin mukaan toiminnan kehittämiseen myös yhteisöiltojen sekä palautekyselyiden kautta. Toimintakauden lopussa käynnistettiin haku Nuorten Turvasataman kehittämisryhmään. Toimintakauden lopussa käynnistettiin myös Nuorten Turvasataman vapaaehtoistoiminta, joka mahdollistaa laajemman, turvallisen aikuisen tuen yhteisön nuorille sekä monipuolistaa yhteisön sisäistä toimintaa.

24.3.2026

Toimintakaudella Turvasatamasta oli Pesäpuun edustus Nuorille suunnatun verkkotyön foorumissa (SUSUVEFO) sekä TikTok-verkostossa. Toimintakaudella käynnistettiin myös yhteistyö Ohjaamo-verkoston sekä eri oppilaitosten kuraattorien ja koulunuorisotyön verkostojen kanssa, jotta ohjautuvuus yhteisöön tehostuisi ja tieto leviäisi.

Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa (SOILA) -koordinaatiohanke

SOILA-koordinaation Pesäpuun osatoteutus on jatkanut osallisuuden ja kokemusasiantuntijatoiminnan edistämistä omassa toiminnassaan, hankehakijoiden ja aluehanketyön tukemisessa sekä Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) kanssa tehtävässä yhteistyössä. Sosiaalisten innovaatioiden toteutumisen edellytyksenä on saada asiakkaat ja työntekijät yhteiskehittäjiksi mukaan luomaan lastensuojelun systeemistä muutosta sosiaalisten innovaatioiden kautta. Yhteiskehittäjäys on osoittautunut kulmakiveksi uudistamistyössä, ja se edellyttää SOILA-koordinaatiolta panostusta aina hankeideoinnista juurruttamiseen saakka.

Nuorten kokemusasiantuntijoiden kehittäjäryhmän toiminta on jatkunut noin kolmen viikon välein kokoontuvana ydinryhmänä. Nuoret ovat toimintavuoden aikana osallistuneet asiantuntijoina SOILAn järjestämiin tilaisuuksiin sekä toteuttaneet SOILAn työntekijöiden tuella hankesparrausta ja -tukea. Lisäksi nuoret ovat olleet mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa erilaista hankkeille tarjottavaa tukea osallisuuden ja yhdessä kehittämisen vahvistamiseksi, kuten hanketukitilaisuuksia ja koulutusta. Tämän lisäksi nuoret ovat olleet ideoimassa ja toteuttamassa hankkeille järjestettyjä teemakeskustelutilaisuuksia eri teemoista, kuten kokemusasiantuntijuudesta sekä rajoista ja rakkaudesta sijaishuollossa.

Syksyllä jatkettiin käynnissä olevien hankkeiden osallisuutta ja yhdessä kehittämistä koskevia sparrauksia, joissa SOILAn työntekijät refleктоivat hankkeiden kanssa niiden suunnitelmia ja aikatauluja koskien kokemusasiantuntijuutta hankkeissa. Lisäksi osana rakenteellista osallisuustyötä jatkettiin hankkeiden osallisuuden edellytysten arviointia hankkeissa, joiden avulla voidaan kehittää yhteiskehittämisen toimintatapoja sekä koostaa, kuvata ja mallintaa osallisuustyötä.

Loppukaudesta käynnistettiin hankkeiden kanssa myös kansallisen lastensuojelun kokemusasiantuntijatoiminnan mallintamistyön hankkeissa tehdyn kehittämistyön vakiinnuttamisen tueksi hyvinvointialueille.

Toimintavuonna osallistuttiin vahvasti aluehankkeiden innovaatiotoiminnan kehittämiseen osana SOILA-koordinaation tarjoamaa Kokeilusta muutokseen -valmennuksen suunnittelua ja toteutusta. Kokeilusta muutokseen -valmennusprosessi toteutettiin ESR+ TL 5.1 -hankkeille neljässä eri osassa. Valmennus käynnistyi Kokeiluvauhdittamosta, jonka jälkeen se jatkui keväällä Vakiinnuttamisen osiolla. Syksyllä järjestettiin kaikille yhteinen valmennustapaaminen Skaalaamisen puitteissa. Viimeinen osio, Systeeminen muutos, toteutettiin kolmella paikkakunnalla hankkeiden ja paikallisten sidosryhmien kanssa. Valmennusprosessin tavoitteena

24.3.2026

oli tarjota aluehankkeiden toimijoille ja niiden sidosryhmille sekä tietoa että työkaluja systeemistä muutosta vauhdittavien sosiaalisten innovaatioiden kehittämiseen ja juurruttamiseen. Euroopan unionin osarahoittaman SOILA-koordinaation muodostavat yhdessä Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL, Lastensuojelun Keskusliitto ja Pesäpuu.

TURVALLINEN SIIJAISHUOLTO

Hatkassa – sijaishuoltopaikasta luvatta poistuminen ja sinne palaamatta jättäminen -hanke

Hankkeen viimeinen toimintakausi kesti kaksi kuukautta, tammikuun ja helmikuun. Pääasiassa hanke keskittyi viimeistelemään ja lopettelemaan hanketta. Hankkeen kehittämispäällikkö Onni Westlund oli sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kuultavana lastensuojelulain kehittämisestä.

Helmikuussa järjestettiin hankkeen viimeinen webinaari, jossa esiteltiin hankkeen tuotoksena syntynyt Paluu hatkasta -menetelmä.

Lisäksi järjestettiin vielä koulutus Kuusikon perhetukikeskuksen kuntoutusosastolla hatkaamisen teemoista.

Hanke päättyi virallisesti helmikuun lopussa.

Hyvä tulo sijaishuoltoon

Edellisellä toimintakaudella käynnistynyt Euroopan sosiaalirahaston osarahoittama Hyvä tulo sijaishuoltoon -hanke aloitti toimintakauden vauhdilla. Hankkeessa kehitettiin sijoituksen alkuvaiheen työskentelyä lastensuojelun laitoshoidossa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen alueella.

Sijoituksen alkuvaiheen työskentelyn kehittämisellä vahvistettiin sijoitettavien nuorten ja heidän läheistensä sitoutumista ja kiinnittymistä sijaishuoltoon sekä muihin tarjottuihin palveluihin. Heikko kiinnittyminen ja sitoutuminen palveluihin voi johtaa muun muassa toistuviin sijaishuoltopaikan muutoksiin ja katoamisiin sijaishuoltopaikasta, jotka estävät lastensuojelun tavoitteiden toteutumista.

Hyvä tulo sijaishuoltoon -toimintamallin ja siihen kuuluvien työkalujen pilotointi tapahtui seitsemässä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella olevassa lastensuojelun asuinyksikössä helmikuuhun. Pilotointi alkoi tammikuussa järjestetyillä starttipäivillä. Pilotoinnin aikana järjestettiin yksi hatkaamisen ennaltaehkäisemistä käsittelevä Teams-koulutus ja seitsemän Teams-keskustelufoorumia. Hankkeen työntekijät tukivat yksiköitä myös yksikkökäynneillä. Toimintamalli jäi käyttöön kaikkiin pilotointiin osallistuneisiin yksiköihin sekä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella että Familiarin Joensuun yksikössä.

24.3.2026

Toimintakauden aikana valmistui ”Hyvä tulo sijaishuoltoon -toimintamalli nuorten ja vanhempien kanssa tehtävään työhön lastensuojelun sijaishuollon alkuvaiheeseen” -opas, joka julkaistiin kesäkuun alussa pidetyssä julkaisutilaisuudessa yhdessä toimintamallin ja siihen kuuluvien työkalujen kanssa.

Hankkeessa tehtiin tiivistä yhteistyötä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen oman kehittämishankkeen, Turvaverkkoja Pohjois-Karjalan nuorten tulevaisuuteen, kanssa. Hankkeen etenemisestä julkaistiin talven ja kevään aikana kuusi hankekirjettä Pesäpuun verkkosivuilla.

Hanke päättyi toimintakauden puolivälissä.

Vertaisuus ilman väkivaltaa (ViV) -hanke

Hankkeessa tuotettiin tilannekuvaa lastensuojelun sijaishuollossa ilmenevästä vertaissuhdeväkivallasta sekä kehitettiin keinoja traumatietoiseen konfliktin käsittelyyn.

Hankkeen viimeisellä toimintakaudella painopiste oli materiaalien julkaisuwebinaareissa, asiantuntijapuheenvuoroissa sekä materiaalien viimeistelyssä yhteistyössä kohderyhmien kanssa. Hanketyön päätteeksi julkaistiin neljä ydinviestiä, jotka kokoavat ja kiteyttävät hankkeen keskeiset tulokset.

Toimintavuoden alussa julkaistiin selvitys lastensuojelun sijaishuollossa tapahtuvasta vertaissuhdeväkivallasta. Selvityksen tarkoituksena on auttaa sijaishuollossa työskenteleviä ja toimivia aikuisia tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään vertaissuhteissa tapahtuvaa väkivaltaa, puuttumaan siihen ajoissa tarvittavalla tavalla sekä auttamaan kaikkia niitä lapsia ja nuoria, jotka väkivaltaa kokevat ja tekevät sekä altistuvat sille.

Hankkeen keskeisenä kehittämiskumppanina toimi nuorista (n. 17–26 v.) koostuva vertais- ja kehittäjäryhmä Supertyypit. Nuorille suunnattua vertaistuellista Uusi alkua – kirja nuorille toivosta, traumaista ja selviytymisestä -kirjaa kuvitettiin ja viimeisteltiin nuorten kanssa työpajoissa. Lisäksi sitä testattiin muissa tapaamisissa, kuten Jyväskylän vankilan nuoriso-osastolla. Kirjan avulla nuoret saavat ikätasoisia tietoja väkivallasta, traumaista ja konfliktien käsittelystä väkivallan ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Osa Supertyypeistä oli mukana myös järjestämässä ja toteuttamassa sekä selvityksen että Uusi alkua -kirjan julkaisuwebinaareja.

Yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton ja Terveystien ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa järjestettiin kolmella paikkakunnalla Nuorten väkivaltafoorumeita. Foorumit oli tarkoitettu kaikille 15–29-vuotiaille nuorille, joilla on kiinnostusta kehittää väkivallan parissa tehtävää työtä. Supertyypit osallistuvat myös foorumeihin sekä osallistujina että toteuttajina. Foorumeissa testattiin ja jatkokehitettiin Puhutaan riitelystä ja väkivallasta – kortit nuorten kanssa työskentelyyn -työvälinettä. Kortit julkaistiin loppusyksystä.

24.3.2026

Toimintavuoden lopussa julkaistiin Rauhanneuvottelut lastensuojelun sijaishuollossa -materiaali, jonka tavoitteena on lisätä ymmärrystä nuorten väkivaltakäyttäytymisen juurisyistä sekä tarjota traumatietoisia keinoja riita-, konflikti- ja väkivaltatilanteiden käsittelyyn rauhanneuvotteluprosessin avulla. Materiaali on kehitetty yhteistyössä sijaishuollossa toimivien aikuisten kanssa, ja myös sen nimi ”Rauhanneuvottelut” on syntynyt tästä yhteisestä työstä.

Vertaissuhdeväkivalta lastensuojelun sijaishuollossa ja traumatietoinen konfliktin käsittely herättivät laajaa kiinnostusta, mikä näkyi useina puheenvuoroina sekä alueellisissa että valtakunnallisissa tilaisuuksissa, kuten Valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä. Hankkeen työntekijät osallistuivat myös Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen työpäpaperin kirjoittamiseen. Artikkelit käsittelivät perhehoidossa tapahtuvaa kaltoinkohtelua ja vertaissuhdeväkivaltaa. Toimintavuoden aikana hankkeen teemoihin liittyen laadittiin kolme opinnäytetyötä yhteistyössä ammattikorkeakoulujen sekä Jyväskylän yliopiston kanssa.

Hanke järjesti lastensuojelun sijaishuoltoon sijoittuvan Uhma-elokuvan erikoisennakkonäytöksen, johon kutsuttiin lastensuojelun ammattilaisia ja alan opiskelijoita. Tilaisuudessa katsottiin yhdessä elokuva, jonka jälkeen oli paneelikeskustelu elokuvan teemoista (mm. vertaissuhdeväkivallasta). Lisäksi Supertyyppien kanssa osallistuttiin Voima Vaikuttaa! -foorumiin, johon kokoontui lastensuojelun kokemusasiantuntijoita kaikkialta Suomesta.

Yhteistyö hankkeen kumppanien kanssa oli tiivistä. Keskeisinä kumppaneina olivat Jyväskylän vankila ja yhdyskuntaseuraamustoimisto, Perhehoitoliitto, Sijaissisarusten vertais- ja vaikuttamisyhdistys Näkyvät ry, Tampereen yliopiston Kuulluksi-hanke sekä Valtion koulukodit.

Hankkeen tuotokset toimintavuonna olivat Selvitys lasten vertaissuhdeväkivallasta lastensuojelun sijaishuollossa, Uusi alkua – kirja nuorille toivosta, traumaista ja selviytymisestä, Uusi alkua - tehtäväarkit (ladattava ja painettu versio), Puhutaan riitelystä ja väkivallasta – kortit nuorten kanssa työskentelyyn sekä Rauhanneuvottelut lastensuojelun sijaishuollossa – riita-, konflikti- ja väkivaltatilanteiden traumatietoinen käsittely.

VIESTINTÄ, MARKKINOINTI, VARAINHANKINTA

Pesäpuun viestinnän tavoitteena on Pesäpuun yli 25-vuotisen brändin ja roolin vahvistaminen uskottavana vaikuttajana ja luotettavana yhteistyökumppanina suomalaisessa lastensuojelustyössä. Toimintavuoden aikana Pesäpuun viestinnällä tuettiin Pesäpuun kehittämistoimintaa monipuolisesti ja -kanavaisesti. Lisäksi Pesäpuun viestinnässä markkinoitiin Pesäpuun koulutus- ja tuotetarjontaa sekä vertais- ja kehittäjäryhmätoimintaa.

Pesäpuun ulkoinen viestintä painottui toimintavuonna sosiaalisen median kanaviin, verkkosivuihin, uutiskirjeeseen sekä hankelähtöisiin artikkeleihin ja blogijulkaisuihin. Pesäpuu on ollut toimintavuoden aikana näkyvästi esillä Facebookissa, Instagramissa ja LinkedInissä. Myös Pesäpuun YouTube-kanavalla on julkaistu toimintavuoden aikana videoita hankkeisiin ja toimintoihin liittyen.

24.3.2026

Viestinnässä on korostunut laadukas perusviestintä ja tunnettuuden lisääminen myös uusille kohderyhmille. Yhden hengen viestintäresurssi on tehnyt tiivistä yhteistyötä muun henkilöstön kanssa. Lisäksi toimintaa on markkinoitu myös kohdennetuilla sähköpostiviesteillä, jotka todettiin tehokkaaksi tavaksi lisätä tietoisuutta toiminnasta myös uusille kohderyhmille. Tuotteiden osalta lähestyttiin esimerkiksi kouluja ja seurakuntia, ja yhteydenotot poikivat myös myyntiä.

Tuote- ja koulutusmarkkinointia tehtiin toimintavuoden aikana verkkomarkkinoinnin lisäksi Psykologian uramessuilla, VIII Suomalaisessa perhe- ja pariterapiakongressissa, Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunnan työelämäpäivässä sekä Valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä. Myös hankkeet ja toiminnot markkinoivat toimintaa omissa tapahtumissaan ja puheenvuoroissaan.

Toimintavuonna Pesäpuun verkkokauppa koki toiminnallisia uudistuksia, joiden avulla tuotteiden löydettävyyttä parani. Lisäksi verkkokauppaa kehitettiin myös viemällä Pesäpuun verkkosivujen materiaalipankissa aiemmin olleita materiaaleja verkkokauppaan, jotta niiden esillepano ja analytiikka paranevat. Jatkossa myös sähköisesti ladattavien, sekä maksullisten että maksuttomien, tuotteiden menekien seuranta on mahdollista ja ajantasaista, mikä helpottaa tilastointia ja markkinointitoimenpiteiden suunnittelua.

Sisäisessä viestinnässä korostui toimintakaudella henkilöstön keskinäisen viestimisen ja kohtaamisen mahdollistaminen. Säännölliset, viikoittaiset aamu-, ja myöhemmin myös iltapäiväkahvit Teamsissa lisäsivät henkilöstön yhteisöllisyyttä ja matalan kynnyksen tutustumista myös yli hanke- ja tiimirajojen.

Henkilöstölle suunnattu intranet uudistettiin kautta linjan työsuojelutoimikunnan ja tukitiimin yhteistyönä. Intranet ajantasaistettiin ja sinne lisättiin olennaisia ohjeistuksia. Myös tietoturvaohjeistus henkilöstölle julkaistiin.

Varainhankinnan avulla kerättiin jälleen lahjoituksia kasaan Pesäpuun joulujuhlan järjestämiseksi. Lahjoituksia saatiin vuosia lahjoittaneilta tahoilta sekä myös esimerkiksi kansanedustajalta. Lahjoitusten turvin joulujuhlan jatkuvuutta voidaan varmistaa tulevallekin toimintakaudelle.

Pesäpuu jatkoi sijaishuollon juhlapäivä Care Day'n viestinnällistä koordinointia. Care Day'n teema toimintavuonna oli Rakkaus lastensuojelussa. Päivä kokosi jälleen lukuisat sijaishuollon toimijat juhlimaan lastensuojelun onnistumisia.

Pesäpuuta edusti Lastensuojelun Keskusliiton viestintätoimikunnassa Pesäpuun viestinnän ja markkinoinnin asiantuntija. Viestintätoimikunta koulutti toimittajia lastensuojelun uutisoinnin kysymyksistä ja valitsi lastensuojelun vuoden viestinnällisen teon. Viestintätoimikunta jää tauolle toimintavuoden päättyessä.

Viestinnän ja markkinoinnin asiantuntija teki Pesäpuun verkosto- ja vaikuttamistyötä myös Lapsen oikeuksien sopimuksen (LOS) viestintäverkostossa ja ESR+-hankkeiden viestintäverkostossa.

24.3.2026

KUMPPANUUDET, VAIKUTTAMINEN JA KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Pesäpuun yhtenä toiminnan peruskivenä on kumppanuus. Kumppaneiden kanssa tehty kehittämistyö lisää ymmärrystä kehitettävästä asiasta sekä mahdollistaa toimintamallien juurtumista rakenteisiin. Pesäpuu on ollut aktiivisesti yhteydessä lastensuojelun toimijoihin ja asiakkaisiin saadakseen tietoa kehittämisen tarpeista ja jakaakseen Pesäpuun kehittämistyössä syntynyttä tietoa ja toimintamalleja.

Kumppanuusneuvotteluja yhteisestä kehittämisestä ja uusista kehittämishankkeista käytiin kaikkien hyvinvointialueiden lastensuojelun johtavien toimihenkilöiden ja Hyvil Oy:n kanssa sekä Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueiden, Auta Lasta ry:n, Perhehoitoliiton, Osallisuuden aika ry:n ja Lastensuojelun Keskusliiton kanssa. Pesäpuun kehittämishankkeissa yhteistyökumppaneina oli useita hyvinvointialueita, yksityisiä ja kolmannen sektorin toimijoita, sosiaali- ja terveysministeriö, Opetushallitus sekä Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL.

Pesäpuu on johtanut perhehoidon kehittäjien, pienten lasten sekä Sisukas-toimijoiden verkostoja. Valtakunnallisesti on koordinoitu ja tuettu ESR+:n Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen - kokonaisuudessa n. kahtakymmentä innovatiivista hanketta. Hyvinvointialueiden taloushaasteiden jatkuessa kehittämishankkeiden omarahoitusosuuksien kattaminen on jäänyt Pesäpuun omille harteille.

Pesäpuu toimitti vuoden aikana lausuntoja mm. lastensuojelulain ja järjestöjen avustustoiminnan uudistamiseen, edisti lapsen oikeuksia sijaishuollossa ja lapsilähtöisyyttä eri kansallisissa työryhmissä, LOS-verkostossa, Lastensuojelun Keskusliiton lapsipolitiikan, lastensuojelun ja viestinnän toimikunnissa, lehtikirjoituksilla ja Pesäpuun omissa viestimissä, uutiskirjeissä sekä blogikirjoituksissa. Valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä Pesäpuulla oli asiantuntijoita työpajoissa sekä toiminnan ja toiminnallisten välineiden esittelypöytä. Sijaishuollon juhlapäivä Care Day'ta vietettiin seitsemättä kertaa yhä laajemmalla toimijajoukolla helmikuussa.

Pesäpuu oli jäsenenä Eurochild- ja NOFCA-organisaatioissa. Eurochildin jäsenyys muutettiin kannatusjäsenyydeksi, ja IFCO-jäsenyydestä luovuttiin kustannussyistä. NOFCAn vuosikokouksissa on lisätty ymmärrystä Pohjoismaiden perhehoidon tilasta sekä jaettu tietoa perhehoidon tukemisesta, tutkimuksista ja kehittämisestä. Pesäpuun asiantuntijat ovat osaltaan osallistuneet kansainvälisiin seminaareihin Ruotsissa ja Virossa.

HENKILÖSTÖ, TALOUS JA TOIMINTA LUKUINA

Pesäpuun tärkein voimavara on pitkäjänteiseen työhön sitoutunut, jaksava, osaava, innostunut ja motivoitunut henkilökunta. Yhdistyksen henkilökunta koostuu moniammatillisesta asiantuntijajoukosta. Osaamista on erityisesti lastensuojelun sijais- ja jälkihuollosta, laitos- ja perhehoidosta, lastensuojelun sosiaalityöstä, sijoitettujen lasten varhaiskasvatuksen ja koulunkäynnin tukemisesta, lasten ja nuorten osallisuudesta ja oikeuksista, päihde- ja väkivaltatyöstä, lasten

24.3.2026

kuulemisesta ja mielipiteen selvittämisestä sekä lastensuojelun kokemusasiantuntijuudesta. Kehittämistyössä kokemustiedolla on suuri merkitys tutkitun tiedon rinnalla.

Toimintavuoden aikana Pesäpuussa oli työsuhteessa 29 henkilöä ja n. 30 henkilölle maksettiin työstä palkkiota. Henkilöstöä oli vuoden aikana kolmen toimipisteen alueella Jyväskylässä, Tampereella ja Helsingissä. Henkilöstö tekee työtä joustotyöaikasopimuksella, joka on todettu asiantuntijatyössä voimavaroja ja työhyvinvointia edistävänä.

Työvire henkilöstöllä on ollut hyvä koko toimintakauden. Työssä jaksamista on haastanut lisääntynyt rahoituksen jatkumisen epävarmuus ja jo tehdyt leikkaukset toiminnan resursseihin. Työvirekysely toteutettiin toimintakauden alussa, ja työvireen keskiarvo oli erinomainen (asteikko 1–5). Kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus saada mentorointia ja työnohjausta. Tiimien työtä tuettiin mm. tiimisopimuksilla ja teemoitetuilla keskusteluilla tiimien nostamista aiheista. Työvuoden aikana lisättiin henkilöstön tukea irrottamalla henkilöstöpäällikölle 20 prosentin työosuus.

Pesäpuun toimintaan rahoitusta saatiin Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA:lta, Euroopan sosiaalirahastolta, lahjoituksina yrityksiltä, hyvinvointialueen järjestörahoituksista sekä oman toiminnan tuotoista. Toiminnan kokonaisuudesta noin 25 prosenttia rahoitettiin Pesäpuun kehittämien työvälineiden, valmennusten ja koulutusten myynnillä. Pesäpuun maksuvalmius on ollut tyydyttävä koko vuoden.

24.3.2026

Toimintaan osallistuneet
henkilöt

12 879

Tapahtumien
kokonaismäärä

488

Nuorten tapahtumat

142

Lasten tapahtumat

5

Toiminta lukuina

Kehittämistapaamiset
ja ryhmäkerrat

130

Koulutukset,
työkokoukset ja
seminaarit

47

Koulutus-
prosessit

8

Webinaarit

21

Verkostotapaamiset

63

Julkaisut ja muu
materiaalit

47

Artikkelit ja
blogitekstit

24

Lausunnot ja
kannanotot

4

Tutkimukset (sis.
opinnäytetyöt)

8

Konsultaatiot

34

Työryhmät ja verkostot,
joissa Pesäpuun edustaja
mukana

30

Puheenvuorot
ulkoisten toimijoiden
tapahtumissa

32